

ZAVRŠETAK KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKIH RADOVA

Postavljena je niska zaštitna i ukrasna ograda na Orlandovom stupu

Prema ranijim najavama, u potpunosti je uklanjena zaštitna i radna skela oko

Orlandovog stupa postavljena za potrebe složenog višegodišnjeg projekta istraživanja, praćenja stanja i konzervatorsko-restauratorskih radova. U skladu s preporukama stručnjaka koji su sudjelovali u provedbi projekta, na njezinu će mjestu biti postavljena niska zaštitna ograda, čime će se omogućiti nastavak kontinuiranog monitoringa i praćenja stanja stupa. Program zaštitnih radova na Orlandovom stupu pokrenut je 2018. godine na inicijativu Ministarstva kulture i medija zbog zabrinjavajuće progresije pukotina na tijelu stupa. Odvijao se kroz suradnju Grada Dubrovnika, Zavoda za obnovu Dubrovnika i Hrvatskog restauratorskog zavoda pod kontinuiranim nadzorom Područne konzervatorske službe Dubrovnik te u skladu s preporukama stručnjaka ICCROM-a (Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property) koji su u rad stručnog tima za određivanje pristupa problematici oštećenja uključeni 2020. godine. Program Hrvatskog restauratorskog zavoda provodio se u nekoliko faza od 2018. do 2025. godine. U početnom razdoblju provedena je detaljna analiza postojećeg stanja stupa, prikupljena je i obrađena ranija dokumentacija,

postavljena zaštitna skela te sustav za praćenje pukotina, uz izvođenje hitnih konzervatorsko-restauratorskih zahvata na najugroženijim dijelovima kamena. Od 2020. godine sustav monitoringa dodatno je unaprijeđen, a provedena su opsežna istraživanja strukture, materijala i oštećenja stupa kako bi se utvrdili uzroci nastanka pukotina i definirale najprimjerenije metode sanacije. Stručnjaci su pritom naglasili važnost minimalno invazivnih zahvata i izvođenja radova in situ radi očuvanja izvornog materijala. Istraživanja su potvrdila da je predviđeno za nastavak konzervatorsko-restauratorskih radova bilo kontrolirano otpuštanje sile prednapregnutog središnjeg metalnog trna ugrađenog tijekom intervencija 2006. i 2007. godine. Nakon više pokušaja različitim metodama, matica i sidrena ploča uspješno su uklonjeni u proljeće 2025. godine. Time je znatno smanjen rizik od novih oštećenja, a završna faza projekta usmjerena je na analizu ponašanja stupa nakon zahvata, dovršetak konzervatorsko-restauratorskih radova na kamenu te uspostavu sustava trajnog monitoringa koji omogućuje praćenje stanja spomenika bez potrebe za zaštitnom skelom.